

2015 m.l
do 20.12.2016
wg Klimontów
z dnia 13.04.2016

**DIAGNOZA POTRZEB W ZAKRESIE
OBSZARÓW WSPARCIA UCZNIÓW
GIMNAZJUM IM. PAPIEŻA JANA PAWŁA II
W KLIMONTOWIE**

Spis treści

1. Metodologia badania

2. Wyniki diagnozy (uczniowie, rodzice, nauczyciele).

3. Wyniki analizy sprawdzianu kompetencji po klasie VI i ogólnopolskiego testu klas trzecich.

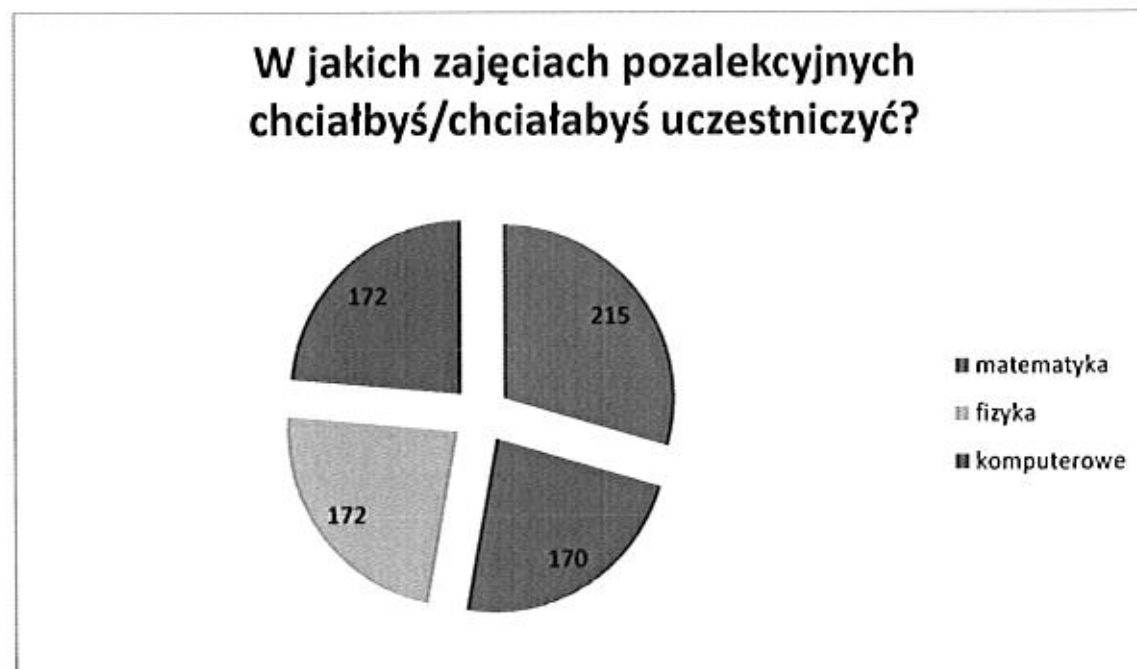
4. Podsumowanie.

1. Metodologia badania

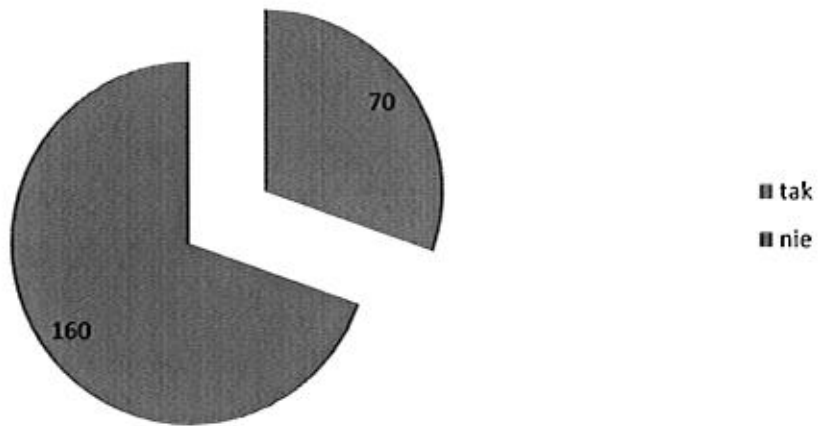
Wyniki badań zawarte w niniejszym dokumencie opierają się przede wszystkim na wypowiedziach zawartych w ankietach wypełnianych przez uczniów, rodziców oraz nauczycieli, analizie dokumentacji psychologiczno - pedagogicznej, analizie wyników sprawdzianu gimnazjalnego. Dodatkowo Dyrektor Szkoły zorganizował spotkania z nauczycielami informatyki, języka angielskiego, przedmiotów przyrodniczych, matematyki w celu szczegółowej analizy problemów, które wskazano w badaniu ankietowym, wnioski ze spotkania przełożyły się na zakres planowanego wsparcia.

Za opracowanie i przeprowadzenie ankiet oraz raportu końcowego odpowiedzialny był zespół nauczycieli w składzie: Agnieszka Kwiecień, Mirosław Chmiel, Edyta Mazur, Monika Cichoń, Halina Zielińska, Danuta Król-Chuchnowska, Monika Sudy, Małgorzata Dobko, Danuta Zając, Aneta Kwiecień pod nadzorem Dyrektora szkoły. Ankiety zawierały pytania zamknięte i otwarte co pozwoliło na uzyskanie obszernych informacji.

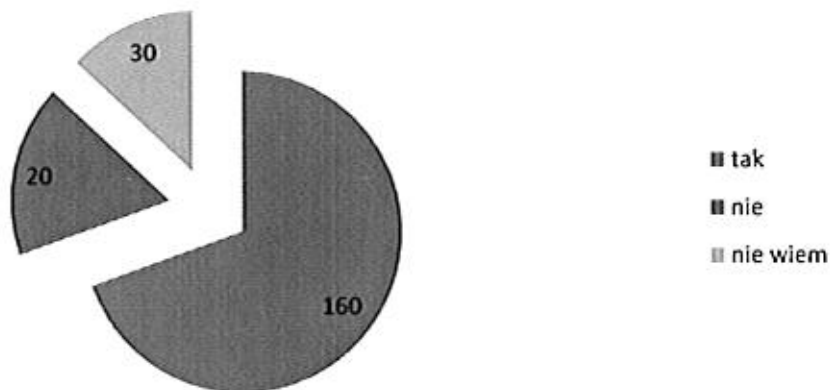
2.1. Wyniki ankiety przeprowadzone wśród 230 uczniów

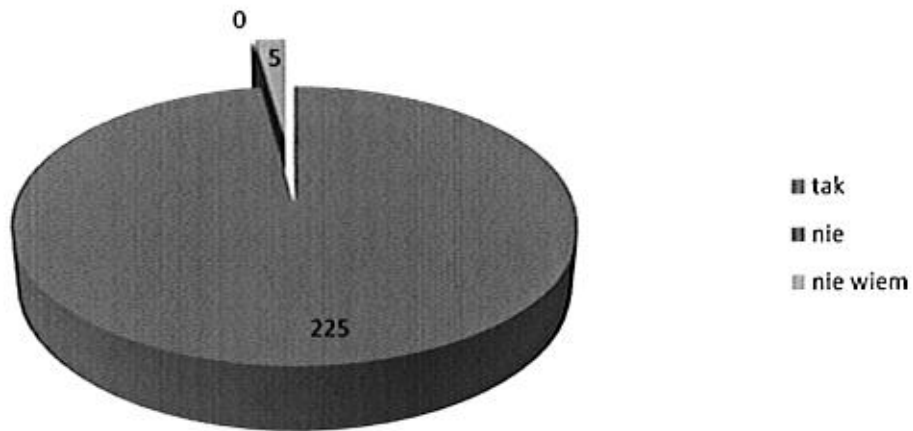
Czy uczęszczasz na zajęcia pozaszkolne?

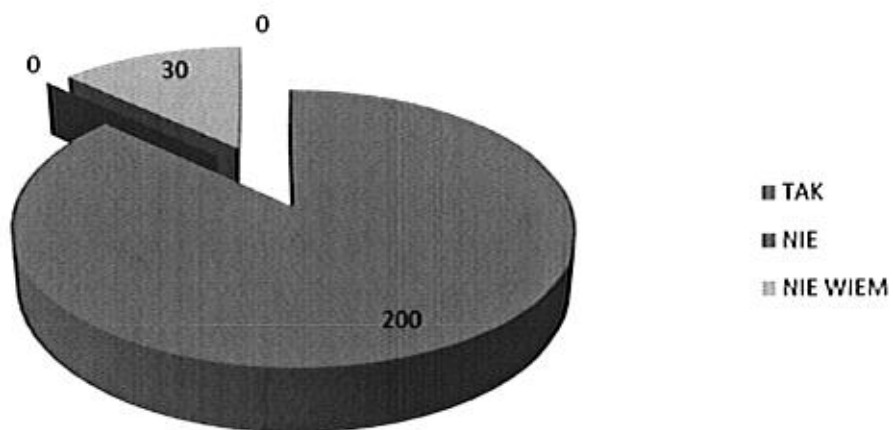
Czy chciałbyś/chciałabyś uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych?

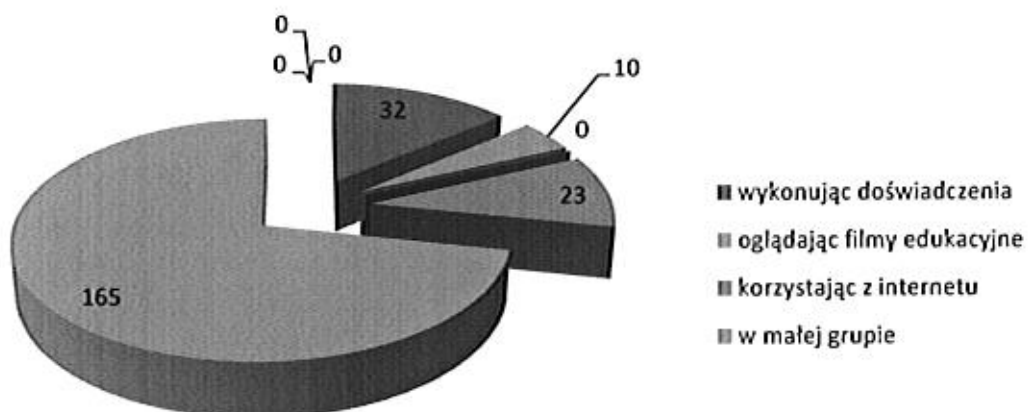
Czy treści nauczania powinny być dostosowane do potrzeb rynku pracy?

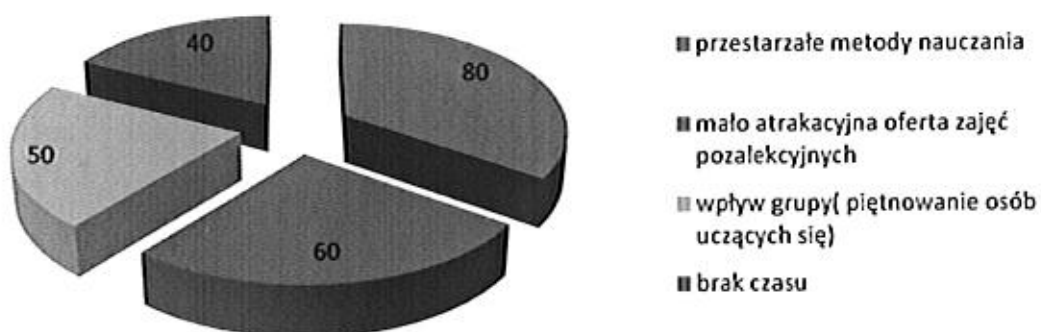
Czy chciałbyś skorzystać z pomocy w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej?

Jak chciałabyś/chciałbyś się uczyć?

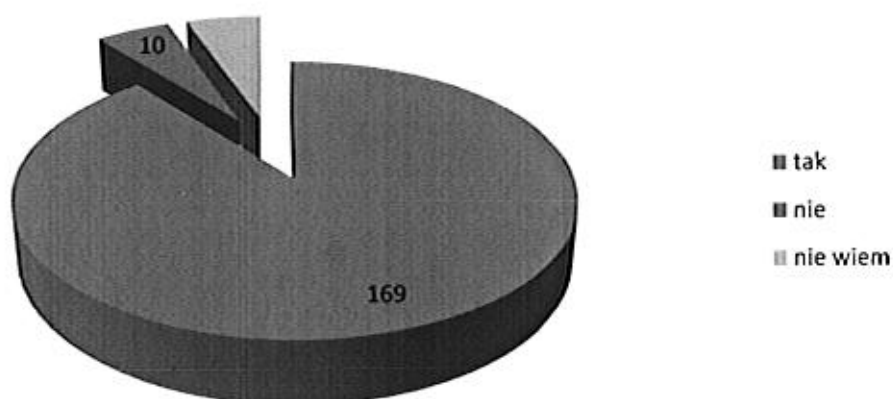
Które czynniki obniżają Twój poziom motywacji do nauki?

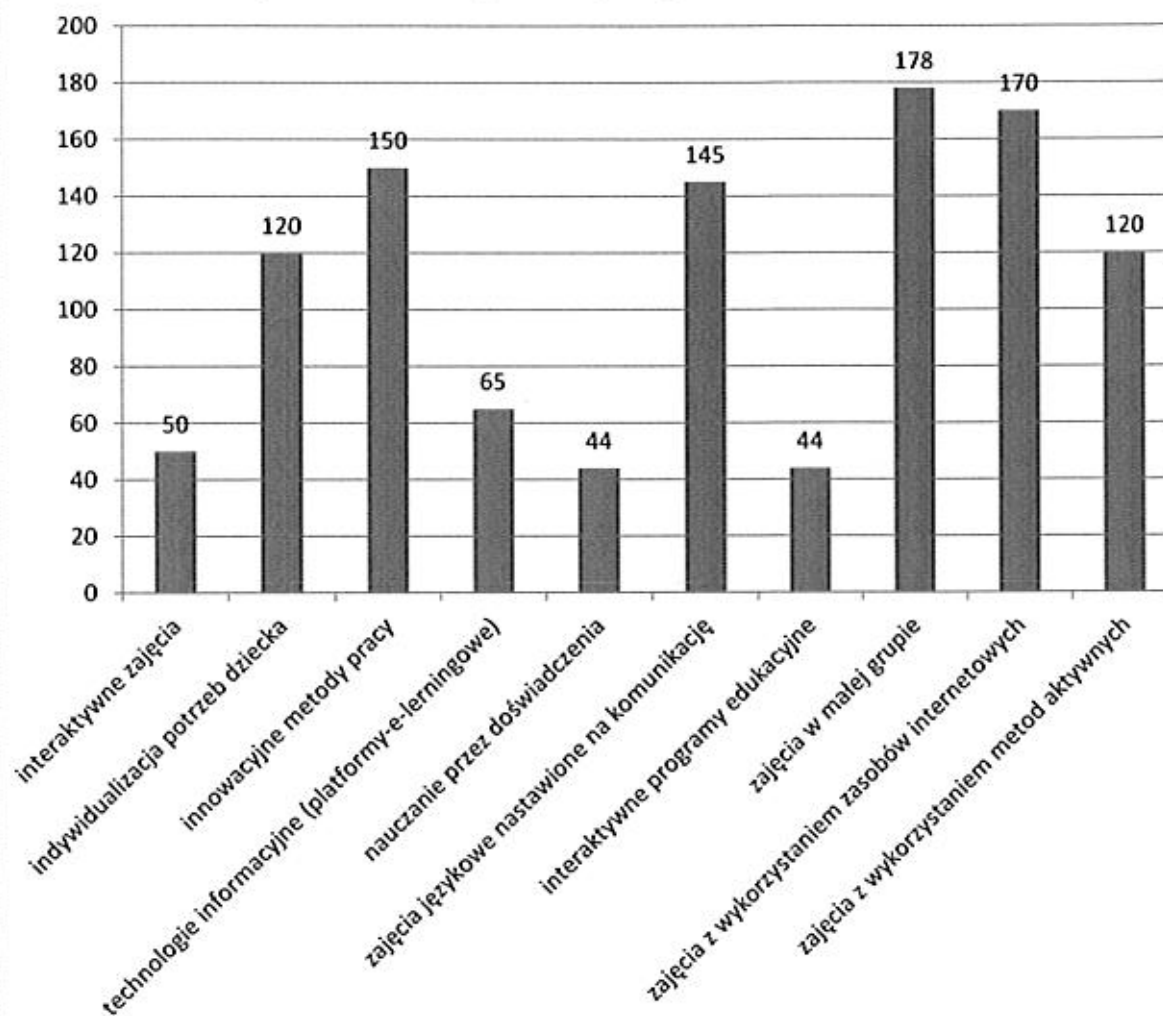
2.2. Wyniki ankiety skierowanej do rodziców

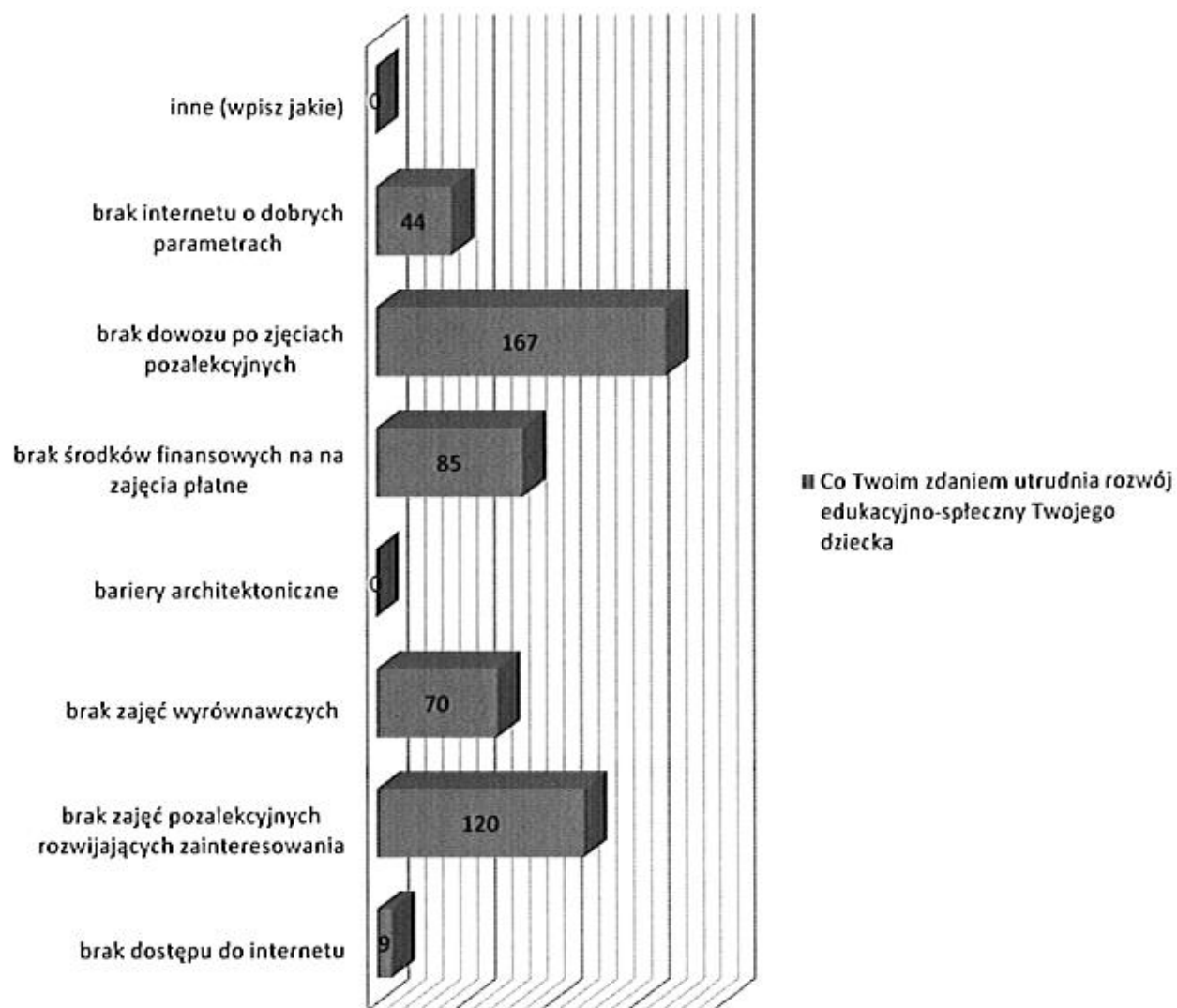
Na przełomie marca/kwietnia została przeprowadzona ankieta wśród rodziców. Łącznie 189 rodziców z klas I - III zwróciło ankietę.

Czy chciałbyś, by Twoje dziecko uczestniczyło w zajęciach dodatkowych?

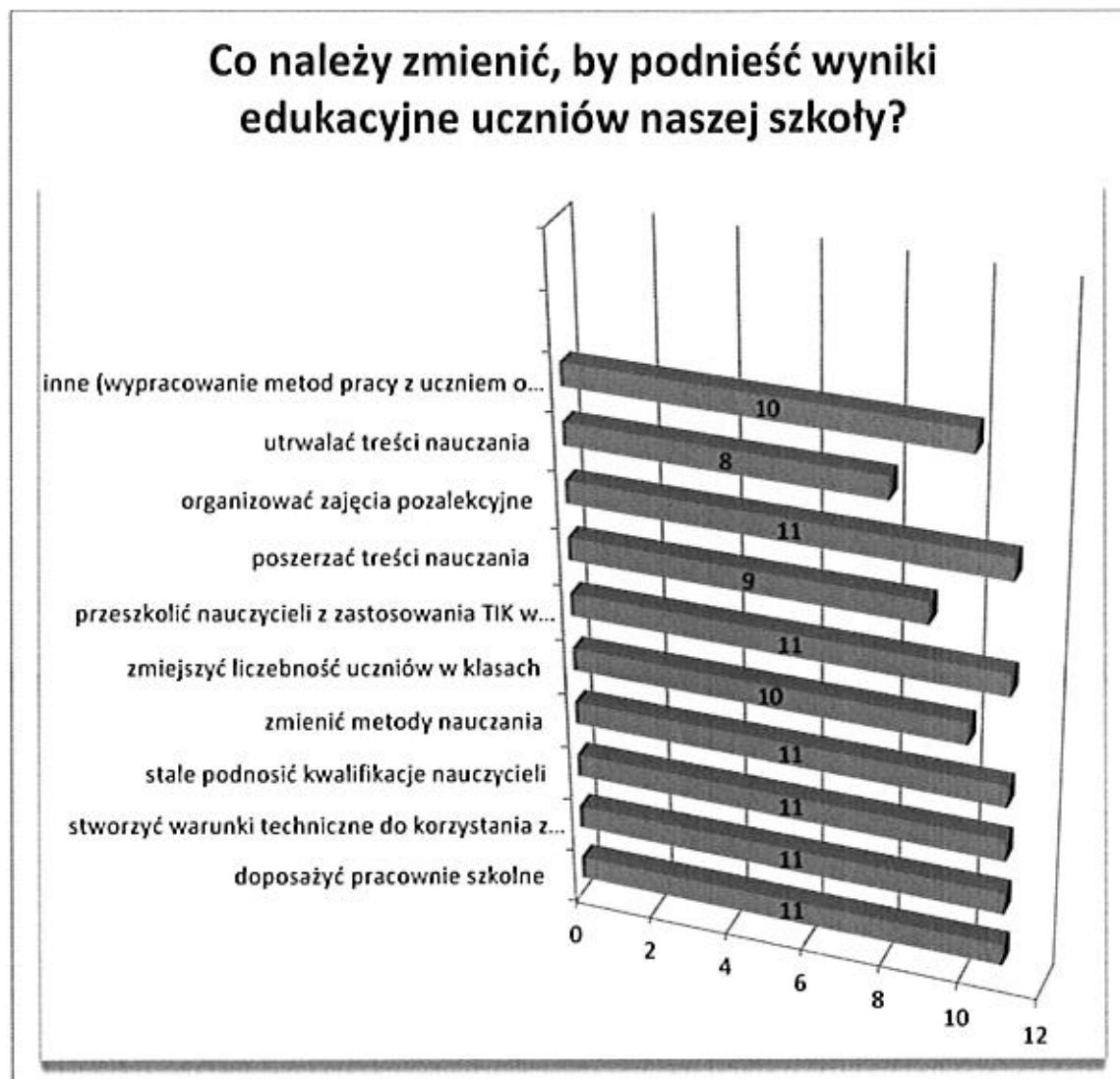

Jakie są Twoje oczekiwania względem metod prowadzonych zajęć (wybierz 2 odpowiedzi)?

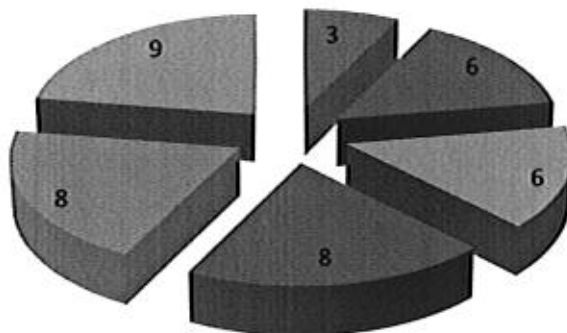

2.3. Wyniki wywiadu z nauczycielami.

Wskaż bariery, które mają wpływ na efektywność Twojej pracy?

- lęk przed stosowaniem TIK
- wypalenie zawodowe
- strach przed wykorzystywaniem nowych zasobów internetu
- przyzwyczajenie do tradycyjnego modelu nauczania
- brak znajomości narzędzi do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi
- słabe wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne

3. Ewaluacja wewnętrzna zespołów przedmiotowych

3.1 Kompetencje przyrodnicze

Analiza wyników z egzaminu zewnętrznego z przedmiotów przyrodniczych.

Egzamin gimnazjalny z zakresu przedmiotów przyrodniczych obejmował zadania z biologii, chemii, fizyki i geografii z III etapu edukacyjnego sprawdzające między innymi umiejętności poszukiwania, wykorzystania i tworzenia informacji, rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów oraz przeprowadzania doświadczeń i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników.

Uczniowie rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu GM-P1-152. Arkusz egzaminacyjny zawierał 24 zadania zamknięte z biologii, chemii, fizyki i geografii. Każdy z przedmiotów reprezentowany był przez sześć zadań różnego typu: wyboru wielokrotnego, prawda - fałsz, na dobieranie.

W Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła II w Klimontowie do egzaminu w dniu 22.04.2015 r. przystąpiło 93 uczniów. Egzamin trwał 60 minut.

Wymagania ogólne zapisane w podstawie programowej sprawdzane na egzaminie gimnazjalnym to:

- Z biologii badano głównie umiejętności poszukiwania, wykorzystania i tworzenia informacji oraz rozumowania i argumentacji. Pojawiły się również zadania związane ze znajomością różnorodności biologicznej oraz znajomością metodyki badań biologicznych. Zakres treści obejmował zagadnienia z systematyki, budowy i funkcjonowania organizmu roślinnego i organizmu człowieka oraz genetyki i ewolucji życia.

- Z chemii badano głównie umiejętności pozyskiwania, przetwarzania i tworzenia informacji oraz rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. Większość zadań sprawdzała umiejętności złożone wymagające wykorzystania i łączenia ze sobą kilku informacji. Zakres treści obejmował zagadnienia dotyczące wewnętrznej budowy materii, właściwości związków nieorganicznych, roztworów wodnych oraz budowy i właściwości węglowodorów.

- Z fizyki umiejętności uczniów sprawdzane były zadaniami reprezentującymi wszystkie wymagania ogólne podstawy programowej, przy czym skupiono się przede wszystkim na sprawdzeniu umiejętności dotyczących wykorzystania wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk oraz przeprowadzania doświadczeń i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników.

- Z geografii zadania sprawdzały głównie umiejętność posługiwania się podstawowym źródłem informacji geograficznej, jakim jest mapa, w których zdający musieli wykorzystywać np. tabele statystyczne lub tekst.

Wszystkie wymagania z podstawy programowej oraz treści zostały zrealizowane na jednostkach lekcyjnych. Przed egzaminem uczniowie powtarzali poszczególne zagadnienia na lekcjach i kołach zainteresowań.

W naszej szkole wyniki egzaminu przedstawiały się następująco:

Nazwa stanina	Przedział wyników w %	Ilość uczniów w poszczególnych przedziałach staninowych	Średnia ocen w przedziałach	Ilość uczniów w poszczególnych przedziałach średnich ocen
1- najniższy	poniżej 4	-	2,0	5
2- bardzo niski	4-10	-	2,1-2,4	7
3- niski	11-22	7	2,5-2,9	23
4- niżej średni	23-39	43	3,0-3,4	17
5- średni	40-59	22	3,5-3,9	11
6- wyżej średni	60-76	11	4,0-4,4	7
7- wysoki	77-88	10	4,5-5,0	23
8- bardzo wysoki	89-95	-		
9- najwyższy	powyżej 95	-	powyżej 5,0	-

Z analizy powyższej tabeli wynika, że około połowa uczniów napisało egzamin gimnazjalny w 4 staninie – niżej średni, w 5 staninie średni około uczniów. Wyniki ze średniej oceny uzyskanej z biologii, chemii, geografii, fizyki górują w

przedziałach 3 - niski 23 osoby i przedziałach 7 - wysoki i 8 - bardzo wysoki 23 osoby. 12 uczniów ze szkoły uzyskało najniższe i bardzo niskie oceny końcowe, natomiast nie było uczniów, którzy napisali egzamin gimnazjalny w 1 i 2 stopniu. Analizując poszczególne zadania w oparciu o dane OKE można stwierdzić, że uczniowie mieli trudność z zadaniami złożonymi i nietypowymi gdzie trzeba było odczytać informacje z wykresu czy wyciągnąć wnioski do doświadczeń. Problem stanowią też zadania gdzie trzeba zastosować wiedzę matematyczną. Uczniowie słabo radzili sobie także z zadaniami, w których odwoływano się do analizy doświadczeń i interpretacji wyników.

Sukces egzaminacyjny jest zależny nie tylko od znajomości pojęć i faktów, ale także od umiejętności wykorzystywania informacji. Należy stosować metody, które te umiejętności będą doskonaliły. Należy także wdrażać uczniów do samodzielnego projektowania i przeprowadzania doświadczeń oraz analizy ich wyników, a także formułowania wniosków na podstawie przeprowadzanego rozumowania. Są to umiejętności ponadprzedmiotowe, które służą kształtowaniu postawy poznawczej oraz przygotowują uczniów do rozwiązywania problemów bardziej złożonych.

Wnioski do dalszej pracy:

- ćwiczyć rozwiązywanie zadań testowych różnego typu,
- zwiększyć nacisk na treści związane z tworzeniem diagramów, wykresów, tabel
- interpretacja danych, formułowanie wniosków,
- rozwijać logiczne myślenie poprzez stosowanie metod problemowych np. udowodnij,
- wdrażać uczniów do samodzielnego projektowania i przeprowadzania doświadczeń oraz analizy ich wyników, a także formułowania wniosków na podstawie przeprowadzanego rozumowania,

- kontynuować prowadzenie kółek w ramach KN, przygotowujących uczniów do egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych,
- systematycznie powtarzać i utrwalać na lekcjach materiał z zakresu gimnazjum oraz sprawdzać poziom jego opanowania przez uczniów,
- przeprowadzić próbne egzaminy gimnazjalne w celu sprawdzenia wiedzy uczniów i uzupełnienia braków przed egzaminem gimnazjalnym.

Analizując łatwości poszczególnych zadań można zauważyć, że najtrudniejszymi zadaniami okazały się zadania : 24 -18% poprawnych odpowiedzi, 12 - 24% poprawnych odpowiedzi, zadania 11 i 14 -32% poprawnych odpowiedzi, 3 i 5 34% poprawnych odpowiedzi oraz 19 39% poprawnych odpowiedzi.

Analiza poszczególnych zadań:

1. zadanie 24 dotyczyło umiejętności korzystania ucznia z różnych źródeł informacji geograficznej: czytania, interpretacji i posługiwania się mapą.
2. Zadanie 12 dotyczyło doświadczeń chemicznych mających na celu odróżnianie węglowodorów nasyconych od nienasyconych. Sprawdzana tu była umiejętność rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów a także opanowanie czynności praktycznych.
3. Zadanie 11 dotyczyło również sprawdzenia umiejętności zastosowania wiedzy do rozwiązywania problemów dotyczyło konkretnie stężenia procentowego roztworu, wyznaczenia masy substancji, masy rozpuszczalnika, masy roztworu.
4. Zadanie 14 dotyczyło umiejętności wykonywania doświadczeń i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników uczeń miał za zadanie wyznaczyć ciepło właściwe wody znając moc czajnika lub grzałki.
5. Zadanie 3 dotyczyło budowy i funkcjonowania organizmu człowieka konkretnie układu oddechowego. Sprawdzane tu było rozumowanie ucznia i argumentacja.

6. Zadanie 5 badany zakres to również rozumowanie i argumentacja dotyczyło genetyki - dziedziczenia cech jednogenowych.
7. Zadanie 19 dotyczyło również umiejętności korzystania ucznia z różnych źródeł informacji geograficznej: czytania, interpretacji i posługiwania się mapą. Analizując poszczególne zadania można stwierdzić, że uczniowie mieli trudność z zadaniami złożonymi i nietypowymi gdzie trzeba było odczytać informacje z wykresu czy wyciągnąć wnioski do doświadczeń. Problem stanowią też zadania gdzie trzeba zastosować wiedzę matematyczną. Uczniowie słabo radzili sobie także z zadaniami, w których odwoływano się do analizy doświadczeń i interpretacji wyników.

Sukces egzaminacyjny jest zależny nie tylko od znajomości pojęć i faktów, ale także od umiejętności wykorzystywania informacji (również nowych). Warto więc w pracy z uczniami stosować metody, które te umiejętności będą doskonaliły. Rekomendujemy wdrażanie uczniów do samodzielnego projektowania i przeprowadzania doświadczeń oraz analizy ich wyników, a także formułowania wniosków na podstawie przeprowadzanego rozumowania. Są to umiejętności ponadprzedmiotowe, które służą kształtowaniu postawy poznawczej oraz przygotowują uczniów do rozwiązywania problemów bardziej złożonych.

3.2 Analiza wyników egzaminu gimnazjalisty w zakresie kompetencji językowych

I. POZIOM PODSTAWOWY

Arkusze składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach:

- rozumienie ze słuchu (12 zadań),
- rozumienie tekstów pisanych (12 zadań),
- znajomość funkcji językowych (10 zadań),
- znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie każdego zadania uczeń otrzymywał 1 punkt.

1. Wyniki w procentach, punktach oraz wyniki na skali staninowej

Wyniki w procentach

Szkoła	Powiat	Województwo	Kraj
54	62	64	67

Liczba oraz odsetek uczniów w szkole według wyników oraz ocen końcoworocznych

Stanin	Wynik procentowy (%)	Liczba uczniów	Odsetek uczniów (%)	Średnia ocen w danej staninie uzyskana przez uczniów z przedmiotu
1. Najniższy	< 25	7	8	2,28
2. Bardzo niski	28 – 33	17	18	2,35

3. Niski	35 – 43	14	15	2,92
Wynik niski ogółem		38	41	
4. Niżej średni	45 – 58	20	21	2,8
5. Średni	60 – 78	15	16	2,68
6. Wyżej średni	80 – 90	11	12	4,36
Wynik średni ogółem		46	49	
7. Wysoki	93 – 95	5	5	5
8. Bardzo wysoki	98 – 99	2	2	5
9. Najwyższy	100	2	2	5
Wynik wysoki ogółem		9	10	

2. Wymagania egzaminacyjne

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1	
	1.2	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
	1.3	
	1.4	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.
	1.5	2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.
	2.1	
	2.2	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
	2.3	
	2.4	
	3.1	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
	3.2	
	3.3	2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.
	IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Znajomość funkcji językowych	4.1
4.2		6.2) Uczeń stosuje formy grzecznościowe.
4.3		6.5) Uczeń wyraża swoje opinie i życzenia, pyta o opinie i życzenia innych.
4.4		6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.
5.1		6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.
5.2		6.2) Uczeń stosuje formy grzecznościowe.
5.3		6.7) Uczeń wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby.
6.1		6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.
6.2		6.6) Uczeń wyraża swoje emocje.

	6.3	6.7) Uczeń wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby.
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	7.1	3.4) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.
	7.2	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
	7.3	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
	7.4	3.4) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.
	8.1	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.
	8.2	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
	8.3	3.1) Uczeń określa główną myśl tekstu.
	8.4	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
	9.1	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
	9.2	
	9.3	
	9.4	
I. Znajomość środków językowych	10.1	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych)
	10.2	
	10.3	
	11.1	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych)
	11.2	
	11.3	

Wszystkie z powyższych wymagań były uwzględnione w rocznych planach pracy. Podczas lekcji wykonywane były zarówno zadania obejmujące każde z wymagań ogólnych, jak i każde z wymagań szczegółowych. Poza zadaniami znajdującymi się w podręczniku oraz zeszytach ćwiczeń w pracy z uczniami wykorzystywane były materiały dodatkowe zawierające ćwiczenia rozwijające umiejętności w zakresie powyższych wymagań (zeszyty zadań egzaminacyjnych, zasoby Internetu, w tym arkusze archiwalne znajdujące się na stronie internetowej OKE).

Podczas pracy na lekcjach dało się zaobserwować, że największą trudność sprawiały uczniom zadania polegające na określaniu głównej myśli tekstu (zarówno w zakresie rozumienia ze słuchu, jak i rozumienia tekstów pisanych), określanie intencji nadawcy/autora tekstu w zakresie rozumienia tekstów pisanych. Ponadto zdecydowanie trudne okazały się zadania ze znajomości środków językowych (leksykalnych i gramatycznych). Można zatem przyjąć, że to

właśnie tego typu zadania sprawiły uczniom największą trudność na egzaminie gimnazjalnym na poziomie podstawowych.

II. POZIOM ROZSZERZONY

Arkusz składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu (wielokrotnego wyboru oraz zadań na dobieranie) ujętych w 5 wiązek oraz 11 zadań otwartych: 2 wiązki zadań sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach:

- rozumienie ze słuchu (10 zadań),
- rozumienie tekstów pisanych (10 zadań),
- znajomość środków językowych (10 zadań),
- tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie).

1. Wyniki w procentach, punktach oraz wyniki na skali staninowej

Wyniki w procentach

Szkoła	Powiat	Województwo	Kraj
33	41	44	48

Liczba uczniów w szkole według wyników oraz ocen końcoworocznych

Stanin	Wynik procentowy (%)	Liczba uczniów	Odsetek uczniów (%)	Średnia ocen w danej staninie uzyskana przez uczniów z przedmiotu
1. Najniższy	< 5	3	3	2,66
2. Bardzo niski	8 – 10	16	17	2,12
3. Niski	13 – 18	23	25	2,6
Wynik niski ogółem		42	45	
4. Niżej średni	20 – 30	17	18	3,05
5. Średni	33 – 55	15	16	3,33
6. Wyżej średni	58 – 78	9	10	4,22
Wynik średni ogółem		41	44	
7. Wysoki	80 – 90	6	6	5
8. Bardzo wysoki	93 – 95	3	3	5
9. Najwyższy	98 – 100	1	1	5
Wynik wysoki ogółem		10	9	

2. Wymagania egzaminacyjne

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych)	1.1	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
	1.2	
	1.3	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.
	1.4	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
	1.5	
tj. Rozumienie ze słuchu	1.6	2.4) Uczeń określa intencję nadawcy/autora tekstu.
	2.1	
	2.2	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
	2.3	
	2.4	

II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	3.1	
	3.2	3.2) Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu.
	3.3	
	4.1	
	4.2	3.6) Uczeń rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.
	4.3	
	4.4	
	5.1	
	5.2	3.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
5.3		
I. Znajomość środków językowych	6.1	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych).
	6.2	
	6.3	
	6.4	
	6.5	
	7.1	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych).
	7.2	
	7.3	
7.4		
7.5		
I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedź tj. Wypowiedź pisemną	8.	5. Uczeń tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne, np. e-mail: 1) opisuje ludzi [...] i czynności; 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości; 5) wyraża i uzasadnia swoje poglądy [...]; 6) przedstawia opinie innych osób; 9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji. 7. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego, np. e-mail, w typowych sytuacjach: 2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia.
		1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych), umożliwiającą realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów: 1) człowiek; 3) szkoła; 5) życie rodzinne i towarzyskie (formy spędzania czasu wolnego); 10) sport (dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wycieczkowy).

Wszystkie z powyższych wymagań były uwzględnione w rocznych planach pracy. Podczas lekcji wykonywane były zarówno zadania obejmujące każde z

wymagań ogólnych, jak i każde z wymagań szczegółowych. Poza zadaniami znajdującymi się w podręczniku oraz zeszytach ćwiczeń w pracy z uczniami wykorzystywane były materiały dodatkowe zawierające ćwiczenia rozwijające umiejętności w zakresie powyższych wymagań (zeszyty zadań egzaminacyjnych, zasoby Internetu, w tym arkusze archiwalne znajdujące się na stronie internetowej OKE). Począwszy od drugiego semestru drugiej klasy uczniowie regularnie otrzymywali zadania domowe polegające na tworzeniu wypowiedzi pisemnych, które następnie były poprawiane przez nauczycieli a najważniejsze i najbardziej charakterystyczne błędy były omawiane na forum klasy.

Podczas pracy na lekcjach dało się zaobserwować, że największą trudność sprawiały uczniom zadania polegające na znajdowaniu w tekście określonych informacji (zarówno w zakresie rozumienia ze słuchu, jak i rozumienia tekstów pisanych), rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (w przypadku wypowiedzi pisemnych). Zdecydowanie najtrudniejsze okazywały się zadania obejmujące znajomość środków językowych (przede wszystkim z uwagi na to, że wymagana jest tu pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnych. Można zatem przyjąć, że to właśnie tego typu zadania sprawiły uczniom największą trudność na egzaminie gimnazjalnym na poziomie podstawowych.

ZESTAWIENIA PORÓWNAWCZE WYNIKÓW OGÓLNYCH

1. Poziom podstawowy

Liczba uczniów powyżej średniej powiatu, województwa, kraju:

	A	B	C	D	Liczba uczniów	%
powiat	6	8	10	9	33	35
województwo	5	7	9	7	28	30
kraj	4	7	9	5	25	27

2. Poziom rozszerzony

Liczba uczniów powyżej średniej powiatu, województwa, kraju:

	A	B	C	D	Liczba uczniów	%
powiat	7	6	9	8	30	32
województwo	6	6	8	7	27	29
kraj	5	6	7	6	24	26

3. Zestawienie porównawcze wyników z egzaminu oraz ocen końcoworocznych w klasach trzecich

Oceny ilościowo w poszczególnych klasach

Klasa/Ocena	2	3	4	5	Średnia
A	11	9	1	3	2,83

B	11	5	3	3	2,91
C	6	9	6	3	3,25
D	9	6	3	5	3,17
Ogółem	37	29	13	14	
%	40	31	14	15	

4. Oceny końcoworoczne a wyniki w przedziałach staninowych

I. Poziom podstawowy

Uczniowie z oceną	Liczba uczniów z wynikami w staninach								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	5	12	7	8	1	1	0	0	0
3	2	4	3	5	10	1	1	0	0
4	0	1	3	4	2	3	1	0	0
5	0	0	1	0	1	6	3	1	2

II. Poziom rozszerzony

Uczniowie z oceną	Liczba uczniów z wynikami w staninach								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	1	14	12	7	0	1	0	0	0
3	2	2	8	7	9	2	0	0	0
4	0	0	3	4	4	1	2	0	0
5	0	0	0	1	1	5	5	2	1

KOMENTARZ DO WYNIKÓW

Wszystkie wymagania określone w podstawie programowej zostały zrealizowane na jednostkach lekcyjnych. Realizacja zagadnień leksykalno-gramatycznych oraz tematycznych miała charakter systematyczny o rosnącym w czasie poziomie trudności zadań. Ponadto na zajęciach wykorzystywane były dodatkowe materiały ćwiczeniowe, w tym zadania i arkusze egzaminacyjne dostępne w zasobach Internetu, (w tym arkusze egzaminacyjne z lat ubiegłych dostępne na stronie internetowej OKE). Podczas zajęć z uczniami wykorzystywane były różnorodne metody pracy, w tym metody aktywizujące wymagające twórczego myślenia, kojarzenia informacji, kreatywnego stosowania posiadanej wiedzy, jak również metody wymagające od uczniów praktycznego korzystania z różnorodnych źródeł informacji. Nauczyciele prowadzili także koła językowe dla uczniów klas trzecich, które ukierunkowane były między innymi na przygotowanie uczniów do egzaminu gimnazjalnego. Były to zajęcia dla uczniów słabych polegające głównie na uzupełnianiu luki i utrwalaniu materiału oraz zajęcia dla uczniów zdolnych polegające na poszerzaniu wiedzy i rozwijaniu już posiadanych umiejętności.

Na poziomie podstawowym uczniowie powinni najlepiej poradzić sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość funkcji językowych.

W obszarze rozumienia ze słuchu najmniej problemów powinny sprawić uczniom zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Trudności mogły pojawić się w przypadku zadań sprawdzających umiejętność określania głównej myśli tekstu.

Również w obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający mogli mieć trudności z rozwiązaniem zadań dotyczących ogólnego rozumienia tekstu. Natomiast mniejsze trudności uczniowie mogli mieć z zadaniami, w których mieli oni określić kontekst wypowiedzi.

Najmniej problemów powinna sprawić uczniom część egzaminu sprawdzająca znajomość funkcji językowych. Można stwierdzić, że uczniowie lepiej radzą sobie z typowymi reakcjami w podanej sytuacji językowej, niż z mniej standardowymi propozycjami odpowiedzi.

Trudność mogły sprawić zadania sprawdzające przede wszystkim znajomość leksyki oraz struktur gramatycznych.

Na poziomie rozszerzonym uczniowie powinni lepiej poradzić sobie z umiejętnościami receptywnymi (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych) niż z umiejętnościami produktywnymi (znajomość środków językowych oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej).

W obszarze rozumienia ze słuchu uczniowie powinni dość dobrze poradzić sobie z zadaniem, w którym mieli określić kontekst sytuacyjny wysłuchanego dialogu, a prawdopodobnie nieco niższe wyniki osiągnęli w przypadku zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

Zadania sprawdzające umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych mogły sprawić uczniom szczególna trudność.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych trudne mogły okazać się zadania sprawdzające rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Łatwiejsze natomiast mogło być zadanie sprawdzające umiejętność określania głównej myśli tekstu.

Zdecydowanie najtrudniejsze mogły być zadania sprawdzające umiejętność stosowania środków językowych. W tych zadaniach wymagana była pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna. W zadaniu 8. uczniowie mieli napisać krótką wiadomość e-mail na temat zawodów sportowych zawierającą wyjaśnienie motywów podjęcia określonej decyzji, przedstawienie problemu (z

zastosowaniem czasu przeszłego) oraz opis reakcji innych osób na przekazaną wiadomość. W oparciu o doświadczenia z pracy na lekcjach można stwierdzić, że uczniowie mogli mieć problem z komunikatywnym przekazaniem informacji i rozwinięciem wypowiedzi.

Ogólny wynik egzaminu na poziomie podstawowym był znacząco wyższy, niż wynik ogólny na poziomie rozszerzonym. Istotnym wydaje się tu być fakt, że uczniowie o obiektywnie niskim poziomie kompetencji językowych uzyskali niewspółmiernie wysokie, jak się wydaje, wyniki z egzaminu na poziomie podstawowym (wynik niżej średni i średni) w stosunku do ich średnich ocen końcoworocznych z przedmiotu w klasie trzeciej odzwierciedlające ich rzeczywiste kompetencje językowe. Przy czym, korelacja w tym zakresie istnieje już na poziomie rozszerzonym. Kluczowym wydaje się tu być fakt, iż wszystkie zadania na poziomie podstawowym są zadaniami zamkniętymi, ergo ich miarodajność jest ograniczona – można uzyskać wynik średni posiadając obiektywne kompetencje językowe na poziomie niskim. Natomiast zadania otwarte na poziomie rozszerzonym wymagają od uczniów wykazania się rzeczywistymi umiejętnościami językowymi (w tym w zakresie środków językowych, poprawności leksykalnej, gramatycznej i ortograficznej). Ponadto, w kilku przypadkach uczniowie o ponadprzeciętnych kompetencjach językowych uzyskiwali zaskakująco niskie wyniki z egzaminu na poziomie rozszerzonym. Taka dualność znajduje wytłumaczenie w następujących dwóch opiniach uczniów: 1) większość uczniów o obiektywnie niskim poziomie wiedzy i umiejętności, którzy uzyskali wynik średni z egzaminu na poziomie podstawowym stwierdziła, że wyboru odpowiedzi w zadaniach zamkniętych dokonywała na zasadzie „chybił-trafił” – czyli wynik miał charakter losowy nie związany z rzeczywistymi kompetencjami językowymi; 2) niektórzy z uczniów posiadających obiektywnie wysoki poziom kompetencji językowych, którzy uzyskali zaskakująco niskie

wyniki z egzaminu na poziomie rozszerzonym stwierdziło post factum, że poddali się stresowi związanemu z egzaminem, który miał istotny negatywny wpływ na ich możliwości intelektualne (pod wpływem stresu nie byli w stanie wykazać swoich pełnym umiejętności) – co zresztą znalazło potwierdzenie podczas późniejszego omawiania arkusza egzaminacyjnego: w jakimś stopniu, niekiedy znaczącym, umiejętności zostały czasowo obniżone pod wpływem stresu.

Jako czynniki mające istotny wpływ na relatywnie niski poziom wyników naszych uczniów uzyskanych z egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego należy wymienić następujące:

1. Kontekst społeczno-kulturowy

Nasi uczniowie, podobnie jak ich rówieśnicy z terenów wiejskich i małych miast, uzyskali wyniki znacząco niższy niż uczniowie gimnazjów wielkomiejskich. Jedynie około 30% naszych uczniów uzyskało wyniki na poziomie średniej dla województwa i kraju, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym. Stan takiej dysproporcji wyników trwa od lat, a przyczyny zostały już dokładnie opisane, m.in. w raportach Instytutu Badań Edukacyjnych, które wskazują na endogeniczny charakter takiej sytuacji; nasi uczniowie nie są wystawieni na obcowanie z językiem angielskim na co dzień, większość z nich nie odczuwa realnej potrzeby ani konieczności do nauki języka obcego, ani nie jest odpowiednio motywowana przez swoich rodziców, którzy najczęściej sami język obcy (np. angielski) znają słabo lub nie znają w ogóle. Taki brak poczucia konieczności i motywacji skutkuje niskim ogólnym poziomem kompetencji językowych.

2. Praca własna (samodoskonalenie)

Skuteczna nauka języka obcego wymaga systematycznej pracy własnej, utrwalania już posiadanych i rozwijania nowych kompetencji językowych przy odpowiednim zaangażowaniu i wkładzie pracy. Niestety, także w kontekście uwarunkowań, o których mowa w punkcie 1., większość naszych uczniów pracę własną ogranicza do minimum, tzn. do wykonywania bieżących prac domowych, a i to przy minimalnym wysiłku własnym. Jedynie niewielka ich część (około 30%) wykazuje się właściwym podejściem do pracy własnej.

3. Niski poziom frekwencji na zajęciach lekcyjnych

Z perspektywy czasu uwidacznia się także bezpośrednio negatywne przełożenie relatywnie niskiej frekwencji na zajęciach na wyniki w nauce, a tym samym na wyniki egzaminu zewnętrznego – zależność tę można zaobserwować w przypadku uczniów, którzy uzyskali niskie wyniki z egzaminu gimnazjalnego oraz niskie oceny końcoworoczne. Częsta absencja przyczynia się znacząco do obniżenia wyniku w nauce, a słabe wyniki w nauce (wynikające z wcześniejszych nieobecności) prowadzą niechybnie do przyszłych absencji – klasyczny przykład błędnego koła. Co więcej, jak wynika z rozmów z wychowawcami klas, często przyczyna nieobecności uczniów leży po stronie samych rodziców, którzy zatrzymują ich w domu z różnych powodów.

4. Zaległości powstałe na wcześniejszych etapach edukacji

Pomimo tego, że wszyscy nasi uczniowie rozpoczynają naukę języka angielskiego przynajmniej na poziomie szkoły podstawowej, gdy rozpoczynają naukę w naszej

szkole okazuje się, że mają duże braki w wiedzy i umiejętnościach określonych w podstawie programowej dla szkoły podstawowej. Potwierdzeniem tego stanu rzeczy są wyniki oraz analiza przeprowadzonych we wrześniu 2012 roku w ówczesnych klasach pierwszych sprawdzianów na wejście. W związku z tym, praca z uczniami w klasach pierwszych z konieczności sprowadzała się w dużej części do uzupełniania braków w wiedzy i umiejętnościach uczniów powstałych na poziomie szkoły podstawowej – bez tego niemożliwe jest realizowanie wymagań programowych na poziomie III.1, nie mówiąc już o odpowiednim przygotowaniu uczniów do egzaminu gimnazjalnego.

WNIOSKI DO DALSZEJ PRACY

Wnioski ogólne:

Analiza wyników egzaminu z języka angielskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z uczniami w kolejnych latach.

☒ Analiza wyników w zakresie zadań zamkniętych pokazuje, że uczniowie bardzo często udzielają odpowiedzi sugerując się pojedynczymi słowami występującymi w tekstach. Bardzo ważne jest zwracanie uwagi uczniów na kontekst, w jakim poszczególne słowa są użyte i ich powiązanie z opcjami w zadaniu. Warto wymagać od uczniów, aby potrafili uzasadnić wybór opcji właściwej. Dzięki temu bardziej świadomie będą wybierać odpowiedzi na egzaminie.

☒☒ Zadania, w których należy zrozumieć ogólny sens tekstu (główną myśl tekstu, intencję nadawcy, kontekst wypowiedzi), sprawiają uczniom trudności. Należy w procesie dydaktycznym zwracać uwagę na sformułowania występujące w trzonach zadań, które wskazują, że jest to zadanie sprawdzające ogólne rozumienie tekstu. Uczniowie powinni potrafić dokonać syntezy informacji, które

pojawiają się w nagraniu bądź w tekście. Uczniowie powinni mieć świadomość, że dopiero po przeczytaniu całego akapitu lub tekstu można określić, co jest jego głównym tematem. Ponadto wskazanie prawidłowej odpowiedzi często wymaga nie tylko zrozumienia poszczególnych wyrażen, ale też skojarzenia różnych informacji.

-Inną ważną umiejętnością, na którą należy poświęcić znacząco więcej czasu w pracy z uczniami jest umiejętność łączenia wyrażen synonimicznych. Identyfikowanie i zestawianie ze sobą wyrażen o podobnych znaczeniach jest szczególnie przydatne w rozwiązywaniu zadań wielokrotnego wyboru. Ponadto umiejętność wyrażania myśli przy pomocy różnorodnych środków językowych jest niezbędna przy formułowaniu płynnej wypowiedzi pisemnej.

-Znajomość środków językowych jest największym wyzwaniem dla uczniów. Wielu z nich nie podejmuje nawet próby rozwiązania tych zadań albo uzyskuje bardzo niskie wyniki. Brak znajomości podstawowych struktur gramatycznych lub bardzo ograniczony zasób słownictwa wpływa nie tylko na wynik zadań sprawdzających znajomość środków językowych, ale bardzo często powoduje zaburzenie komunikacji, a tym samym uzyskanie mniejszej liczby punktów za przekazanie informacji w wypowiedzi pisemnej (np. na skutek użycia niewłaściwego czasu lub słowa). Co więcej, bardzo często ograniczony zasób środków językowych pośrednio powoduje też problemy z rozwiązywaniem zadań w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu i rozumienie tekstów pisanych, ponieważ brak znajomości podstawowych struktur gramatycznych znacznie utrudnia lub uniemożliwia zrozumienie fragmentów tekstu kluczowych do rozwiązania zadania.

- Należy zwracać uwagę uczniów, że w sytuacji, kiedy mają problem z wyborem właściwej odpowiedzi w zadaniu zamkniętym mogą podzielić pracę nad tym zadaniem na dwa etapy. Najpierw powinni zapoznać się z danym fragmentem tekstu i określić, która część mowy będzie pasowała do tej luki, a następnie spośród wyrazów będących tymi częściami mowy wybrać ten, który pasuje logicznie i znaczeniowo do kontekstu tekstu.

- W przypadku zadań otwartych w zakresie środków językowych, należy zwracać szczególną uwagę uczniów na uważne czytanie poleceń oraz na to, że we wszystkich zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność ortograficzna.

-Podczas realizacji polecenia w wypowiedzi pisemnej niezwykle istotną kwestią, przekładającą się bezpośrednio na liczbę punktów otrzymanych za wykonanie zadania, jest umiejętne rozwijanie poszczególnych podpunktów polecenia. Dlatego ważne jest, aby przyzwyczajać uczniów do wnikliwej analizy polecenia i planowania swojej wypowiedzi w taki sposób, aby zawierała ona przekaz, którego realizacja nie jest ograniczona jedynie do niezbędnego minimum. W tym celu należy ćwiczyć na lekcjach umiejętność rozwijania wypowiedzi, poszerzać zasób słownictwa, wskazywać uczniom różnorodne sposoby realizacji polecenia w taki sposób, aby wypowiedź została uznana jako rozwinięta.

Wnioski szczegółowe:

Rozumienie ze słuchu:

Przy wykonywaniu ćwiczeń należy uwzględnić zwiększenie liczby zadań polegających na określaniu intencji nadawcy/autora tekstu oraz określanie głównej myśli tekstu, zwracając szczególną uwagę na słowa kluczowe.

W pracy z uczniami należy zwrócić uwagę na wykonywanie zadań polegających na dobieraniu reakcji do wypowiedzi – należy podkreślać konieczność wyobrażenia sobie kontekstu sytuacyjnego, w jakim wypowiedź może mieć miejsce.

Należy zwracać uwagę uczniów na charakterystyczne zwroty i wyrażenia (często będące idiomatycznymi zwrotami frazeologicznymi, co stanowi dodatkową trudność), które mogą pojawiać się w określonych kontekstach. Po ustaleniu prawidłowej odpowiedzi wskazane jest także poproszenie uczniów o wyobrażenie sobie kontekstu dla pozostałych odpowiedzi i zaproponowanie możliwych wypowiedzi, na jakie odpowiedzi te mogą być reakcjami.

Znajomość funkcji językowych:

Wykonując ćwiczenia należy zwracać szczególną uwagę na wyrażanie konkretnego przekazu informacyjnego (np. wyrażaniu emocji, opinii i życzeń, pytaniu o opinie i życzenia) z zastosowaniem form grzecznościowych, zwracając szczególną uwagę uczniów na charakterystyczne dla określonych kontekstów sytuacyjnych zwroty frazeologiczne i wyrażenia idiomatyczne.

Rozumienie wypowiedzi pisemnych:

W codziennej pracy z uczniami należy uwzględnić dodatkowe zadania polegające na określaniu intencji nadawcy/autora tekstu (zwracając szczególną uwagę na słowa kluczowe – niezbędne do właściwego zrozumienia tekstu).

Wskazane jest wykonywanie większej liczby zadań polegających na pracy z tekstem, gdzie zadaniem uczniów jest znalezienie konkretnych informacji – należy możliwie często prosić uczniów o zacytowanie fragmentu tekstu, który jest ich zdaniem kluczowy dla udzielenia poprawnej odpowiedzi. Należy również uczulać uczniów, aby zwracali uwagę na słowa-klucze.

Należy zwiększyć liczbę zadań domowych polegających na pracy z tekstem – zadania typu prawda/fałsz, dobieranie, wyszukiwanie informacji.

Znajomość środków językowych:

Wykonując tego typu ćwiczenia należy zwrócić uwagę na zadania polegające na tłumaczeniu fragmentów zdań na język angielski. Należy przy tym zwracać uwagę uczniów na fakt, iż mają do czynienia z językiem obcym, który funkcjonuje zasadniczo odmiennie od języka polskiego, a co za tym idzie, że należy zdecydowanie unikać bezpośredniego tłumaczenia fraz i struktur używanych w języku polskim na język angielski.

Wykonując ćwiczenia w zakresie gramatyki języka wskazane jest uwzględnianie dodatkowych zadań z zakresu czasów gramatycznych (szczególnie czasu przeszłego), stopniowania przymiotników, zaimków.

W związku z tym, że uczniowie na co dzień mają bardzo ograniczony kontakt z żywym językiem angielskim, należy możliwie jak najczęściej stymulować uczniów do stałego i systematycznego powtarzania materiału leksykalnego i gramatycznego (w tym z wcześniejszych etapów nauki języka).

Wypowiedź pisemna:

Systematyczna praca z uczniami w zakresie tworzenia wypowiedzi pisemnej, którą należy rozpocząć już w klasie drugiej na początku drugiego semestru i kontynuować przez całą klasę trzecią w sposób stały i systematyczny:

1. Praca domowa polegająca na tworzeniu krótkiego tekstu w formacie wymaganym przez OKE zadawana uczniom systematycznie raz na tydzień (uczniowie pracują w parach), polecenie do zadania zawsze w formacie takim, jak na arkuszach egzaminacyjnych z tzw. „trzema kropkami”, zwracając uwagę na to, aby uczniowie do każdej „kropki” odnieśli się i ją rozwinęli.

2. Nauczyciel sprawdza prace, nanosi odpowiednie poprawki i na lekcji omawia na forum klasy najważniejsze i najczęściej popełniane błędy.

Zestaw zadań zostanie opracowany przez lidera zespołu i przekazany pozostałym nauczycielom języka angielskiego.

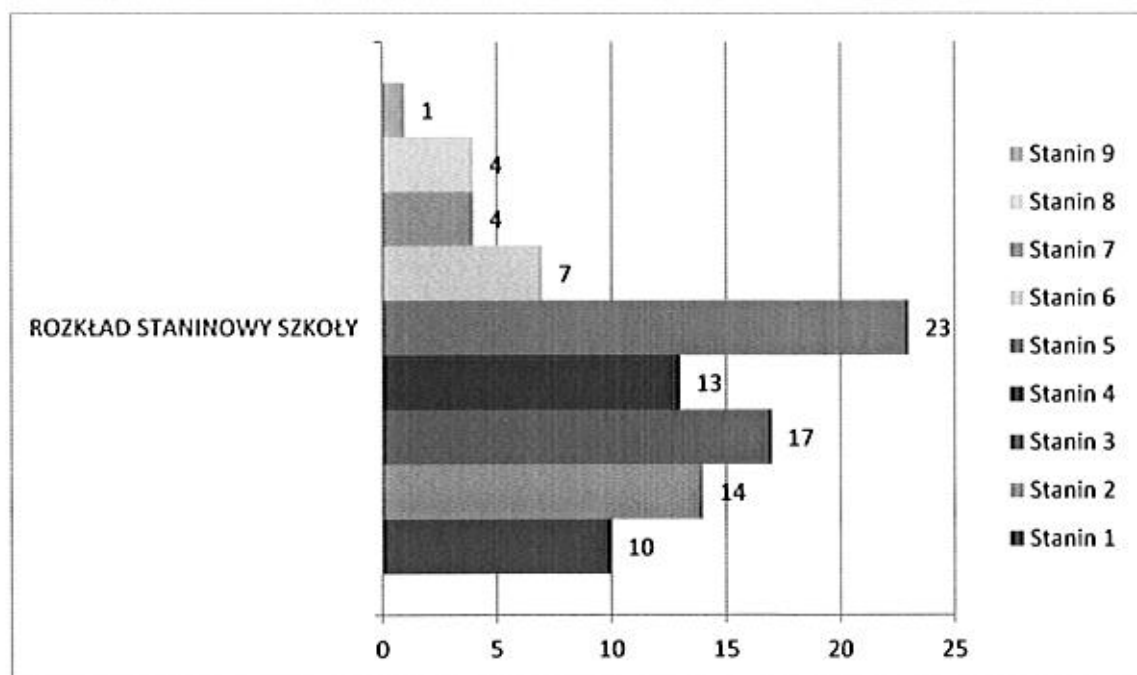
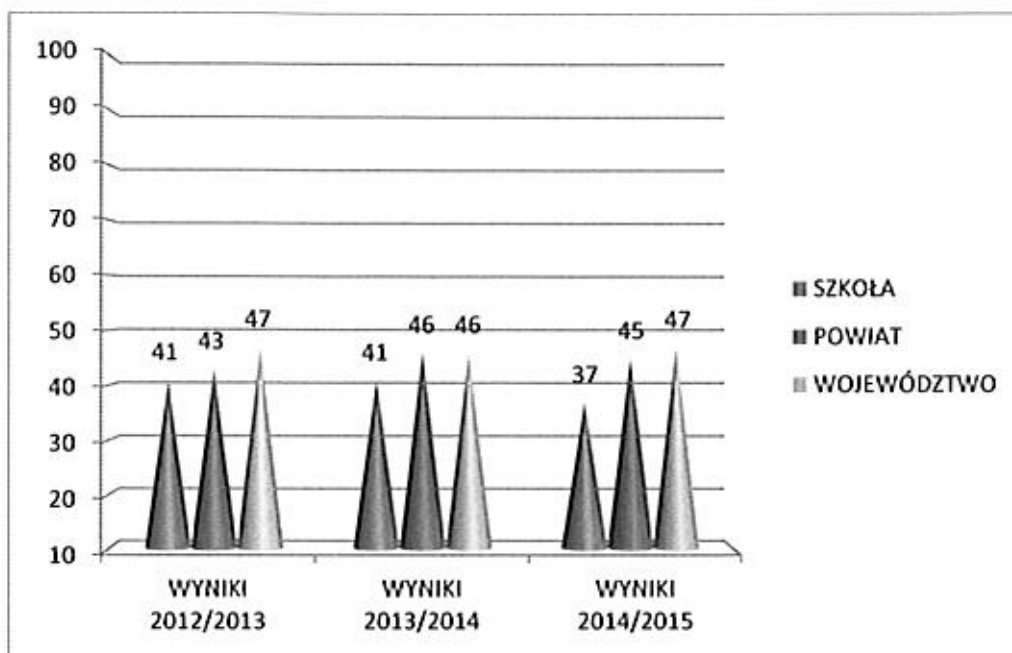
Wnioski:

- Należy motywować uczniów do udziału w zajęciach dodatkowych prowadzonych pod kątem egzaminu gimnazjalnego.
- Systematycznie powtarzać i utrzymywać na lekcjach materiał z zakresu gimnazjum oraz sprawdzać poziom jego opanowania przez uczniów.
- Na sprawdzianach i pracach klasowych stosować zestawy zawierające więcej zadań otwartych.
- Przeprowadzić próbne egzaminy gimnazjalne w celu sprawdzenia wiedzy uczniów i uzupełnienia braków przed egzaminem gimnazjalnym.

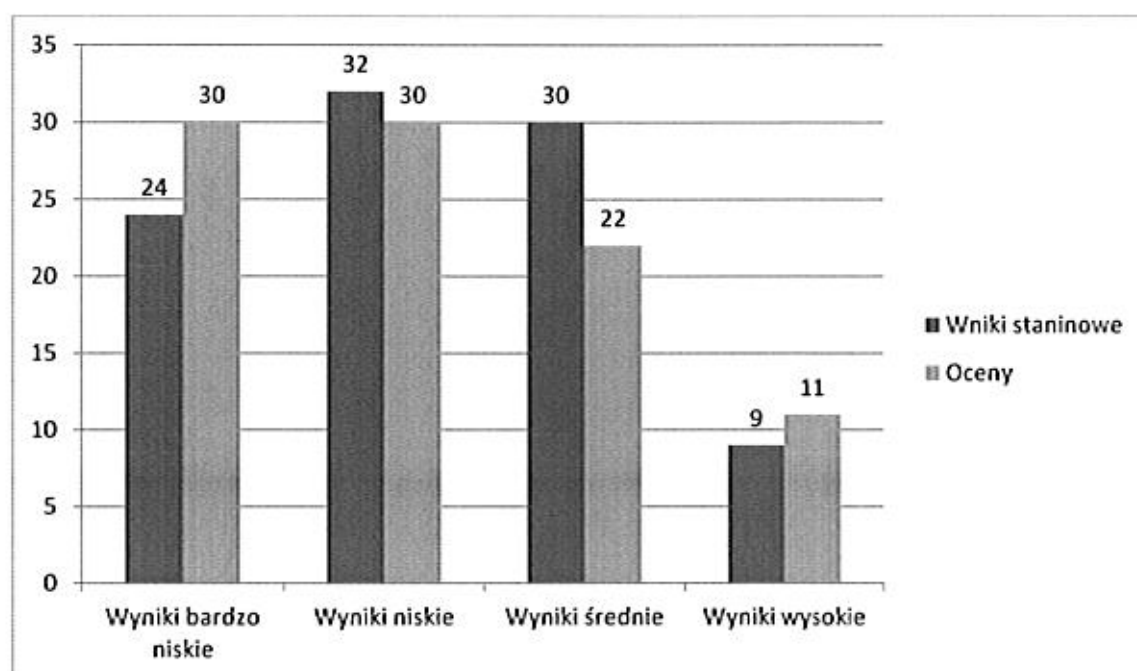
3.3 Analiza wyników egzaminu gimnazjalisty kompetencje matematyczne

PORÓWNANIE WYNIKÓW Z EGZAMINU

<i>Rok</i>	<i>Szkoła</i>	<i>Powiat</i>	<i>Województwo</i>
2012/2013	41%	43%	47%
2013/2014	41%	46%	46%
2014/2015	37%	45%	47%

Rozkład staninowy wyników naszej szkoły pokazuje, że uczniowie słabo radzą sobie z matematyką. Na wykresie przeważają wyniki niskie i średnie, bardzo mało jest wyników wysokich.

Porównanie wyników staninowych z ocenami szkolnymi uczniów pokazuje dużą zbieżność tych wyników, gdyż wśród ocen szkolnych również przeważają oceny średnie i niskie a stosunkowo niewiele jest ocen wysokich.

POZIOM WYKONANIA ZADAŃ

Na podstawie danych z CKE dotyczących poziomu wykonania zadań przez uczniów z województwa świętokrzyskiego należy stwierdzić, że:

Najlepiej wypadły rozwiązania zadań, w których uczeń :

- stosuje obliczenia na liczbach wymiernych do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym (80%)
- stosuje obliczenia w kontekście praktycznym (73%)
- odczytuje i interpretuje informacje przedstawione za pomocą wykresów funkcji (72%)
- zapisuje związki między wielkościami za pomocą układu równań pierwszego stopnia z dwiema niewiadomymi (66%)
- oblicza wartości funkcji podanych nieskomplikowanym wzorem i zaznacza punkty należące do jej wykresu (65%)

Najsłabiej wypadły zadania, w których uczeń:

- wyłącza czynnik przed znak pierwiastka oraz włącza czynnik pod znak pierwiastka (22%)
- oblicza długość okręgu i pola czworokątów, oblicza objętość walca (23%)
- oblicza objętość graniastosłupa prostego, ostrosłupa (31%)
- korzysta z własności kątów i przekątnych w prostokątach, oblicza pola trójkątów i czworokątów, stosuje cechy przystawania trójkątów, rozpoznaje wielokąty foremne i korzysta z ich własności (25%)

Wnioski do dalszej pracy:

- Na lekcjach matematyki poświęcić więcej czasu i uwagi na zadania dotyczące geometrii.
- Ćwiczyć umiejętność obliczania pól i objętości figur.
- Uświadomić uczniom potrzebę uważnego czytania treści zadania, tworzenia planu rozwiązania i jego wykonania, a także krytycznej oceny rozwiązania.
- Rozwiązywać więcej zadań wymagających uzasadnienia i argumentacji, kształcić język wypowiedzi i zachęcać do aktywności w rozwiązywaniu problemów.

PODSUMOWANIE:

Mamy świadomość, iż sytuacja edukacyjno-wychowawcza może ulec zmianie, mogą się pojawić nowe problemy, nowe potrzeby. Z tego też względu proponowany program podlegać będzie ciągłej ewaluacji i modyfikacjom. Oceny działań dokonywać będzie zespół powołany na wniosek koordynatora przez dyrektora szkoły.

Przewidujemy, że pierwsze podsumowanie skuteczności i atrakcyjności programu, a co za tym idzie – niezbędna korekta, nastąpi rok po jego pełnym wdrożeniu. Chcielibyśmy, żeby ewaluacja następowała w cyklach rocznych, by możliwe było w miarę szybkie reagowanie na zmieniające się potrzeby. Dopuszczamy także ewentualność modyfikacji programu na bieżąco (wprowadzania do niego działań nowych, spowodowanych nowymi zagrożeniami dla naszych uczniów).